

สรุปและขอเสนอแนะ

โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ได้เริ่มการปลูกยาสูบพันธุ์เตอร์กิชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ จนกระทั่งปัจจุบันได้มีบริษัทเอกชนอื่นๆอีกจำนวน ๕ บริษัท ได้เข้ามาดำเนินการส่งเสริมการเพาะปลูกและรับซื้อใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชเกือบทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เพราะสภาพภูมิอากาศและคุณสมบัติของดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเหมาะสมแก่การปลูกยาสูบพันธุ์เตอร์กิชมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จังหวัดร้อยเอ็ดซึ่งเป็นแหล่งเริ่มต้นของการปลูกยาสูบพันธุ์นี้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการเพาะปลูกมากและได้ใบยาที่มีคุณภาพดี

ยาสูบพันธุ์เตอร์กิชเป็นพืชที่ทำรายได้ให้แก่ผู้เพาะปลูกได้ดีกว่าพืชอื่นอีกทั้งอายุการเก็บเกี่ยวก็สั้นกว่าพืชอื่นๆ ระยะการปลูกจนกระทั่งบ่มใบยาเสร็จอยู่ในระหว่างเดือนกันยายนหรือตุลาคมถึงเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูแล้งซึ่งไม่สามารถทำการเพาะปลูกพืชอื่นได้ดี ยาสูบพันธุ์เตอร์กิชเป็นพืชที่จำหน่ายได้ราคาดี และมีผู้รับซื้อที่แน่นอนโดยผู้เพาะปลูกจะจำหน่ายให้แก่ผู้ให้การส่งเสริมการเพาะปลูกแทน ซึ่งผู้ส่งเสริมการเพาะปลูกได้ทำสัญญาการจำหน่ายให้แก่ลูกค้าต่างประเทศเป็นที่แน่นอนเรียบร้อยแล้ว ยาสูบพันธุ์เตอร์กิชของไทยมีคุณภาพดีพอสมควรและมีราคาสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆจึงเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ

การส่งเสริมการเพาะปลูกยาสูบพันธุ์เตอร์กิชจึงมีประโยชน์ในการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ช่วยให้มีงานทำตลอดปี ทำให้ใช้เวลาว่างหลังการเก็บเกี่ยวข้าวให้เป็นประโยชน์ ช่วยลดการเสียเปรียบค่านศุลกากรค้ากับต่างประเทศและยังเป็นการช่วยให้เกษตรกรในภูมิภาคนี้ไม่ต้องละทิ้งถิ่นฐานอพยพไปทำมาหากินที่อื่นอันจะก่อให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆตามมาอีกด้วย

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการผลิตยาสูบพันธุ์เตอร์กิชของอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด ในปีการเพาะปลูก ๒๕๒๐/๒๕๒๑ โดยมีวัตถุประสงค์ในการหาความสัมพันธ์

ระหว่างปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตกับผลผลิตและวิเคราะห์ต้นทุนและรายได้ของผู้เพาะปลูก ยาสูบพันธุ์เตอร์กิช โดยนำสมการแบบ Cobb - Douglas Production Function มาใช้ ปัจจัยที่นำมาใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับการใช้ปัจจัยการผลิต ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน คน คาปุ๋ย คายาปราบศัตรูพืช และมูลค่าปัจจุบันของเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ

ค่าสัมประสิทธิ์ต่างๆของฟังก์ชันการผลิตได้คำนวณด้วยวิธี Least Squares จากผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า การผลิตอยู่ในระยะผลตอบแทนลดลง โดยมีผลรวมของค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ ๐.๕๔๔๔

ในผลรวมของค่าความยืดหยุ่นนี้ ที่ดินมีค่าความยืดหยุ่นสูงที่สุด คือเท่ากับ ๐.๓๘๖๘ รองลงไปคือค่าความยืดหยุ่นของแรงงานคน เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ คาปุ๋ยและคายาปราบศัตรูพืช ซึ่งมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ ๐.๐๙๙๙, ๐.๐๕๒๘, ๐.๐๒๘๙, และ ๐.๐ ๑๕๙ ตามลำดับ

ผลผลิตเพิ่มจากการเพิ่มขนาดของที่ดิน แรงงานคน คาปุ๋ย คายาปราบศัตรูพืช เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆในการผลิตยาสูบพันธุ์เตอร์กิชปรากฏว่าเท่ากับ ๘๐.๑๑, ๐.๐๖, ๐.๐๓, ๐.๐๔ และ ๐.๐๓ ตามลำดับ

การจัดสรรทรัพยากรการผลิตเพื่อให้ไดขนาดที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจที่สูงสุดและก่อให้เกิดรายได้สูงสุดนั้นได้พิจารณาโดยนำมูลค่าผลผลิตเพิ่มของแต่ละปัจจัยการผลิตไปเปรียบเทียบกับต้นทุนหรือค่าเสียโอกาสของแต่ละปัจจัยตามสภาพที่แท้จริง ปรากฏว่าขนาดที่เหมาะสมในการผลิตยาสูบพันธุ์เตอร์กิชควรใช้ที่ดินขนาด ๖๗.๙๖ ไร่ แรงงาน ๒๑๓.๕๑ ชั่วโมง คาปุ๋ย ๑๐๖.๐๓ บาท คายาปราบศัตรูพืช ๕๙.๓๘ บาท และเครื่องมืออุปกรณ์มูลค่า ๑๘๗.๖๘ บาท

สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนและรายได้ต่อไร่จากการผลิตยาสูบพันธุ์เตอร์กิชโดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจ ในด้านต้นทุนรวมของการผลิตได้แสดงออกเป็นต้นทุนคงที่และต้นทุนแปรผันและยังแยกต้นทุนทั้งสองชนิดออกเป็นต้นทุนเงินสดและต้นทุนจำบังอีกด้วย รายรับของผู้เพาะปลูกทุกคนที่เป็นตัวอย่างเป็นรายรับที่ไร่จากการขายใบยาโดยได้รับเป็นเงินสดทั้งสิ้น ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏว่าผู้ผลิตทุกคนล้วนมีกำไรสุทธิจากการผลิต โดยมีรายรับเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ ๓,๒๗๒.๙๘ บาท ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ ๙๖๔.๙๙ บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ

๒,๓๐๗.๘๑ บาท หรือกำไรสุทธิเทียบกับต้นทุนรวมเฉลี่ยเท่ากับ ๒๓๕.๑๖ เปอร์เซ็นต์

ในกลุ่มผู้เพาะปลูกที่เป็นตัวอย่างจำนวน ๒๐๐ ราย ซึ่งมีขนาดเนื้อที่เพาะปลูกแบ่งออกได้เป็น ๓ กลุ่ม คือขนาด ๐ - ๒ ไร่, ๓ - ๔ ไร่ และมากกว่า ๔ ไร่ มีต้นทุนรวมเท่ากับ ๓๐๕,๘๘๔.๘๓ บาท โดยแยกออกได้เป็นต้นทุนเงินสด ๖๕,๗๘๓.๘๔ บาท หรือ ๒๑.๕๑ เปอร์เซ็นต์ ต้นทุนจำบัง ๒๔๐,๑๐๐.๙๙ บาท หรือ ๗๘.๔๙ เปอร์เซ็นต์ และรายรับของผู้เพาะปลูกทุกคนรวมกันเท่ากับ ๑,๐๓๗,๔๗๒.๐๐ บาท ผู้เพาะปลูกขนาดเนื้อที่มากกว่า ๔ ไร่ มีกำไรสุทธิสูงสุด รองลงมาคือขนาด ๓ - ๔ ไร่ และ ๐ - ๒ ไร่ตามลำดับ กล่าวคือ ขนาดเนื้อที่เพาะปลูกที่มากกว่า ๔ ไร่มีกำไรสุทธิไร่ละ ๓,๖๐๒.๐๑ บาท หรือกำไรสุทธิเทียบกับต้นทุนรวมเฉลี่ยเท่ากับ ๓๕๐.๘๓ เปอร์เซ็นต์ ขนาดเนื้อที่เพาะปลูก ๓ - ๔ ไร่มีกำไรสุทธิไร่ละ ๓,๐๖๖.๗๒ บาท หรือกำไรสุทธิเทียบกับต้นทุนรวมเฉลี่ยเท่ากับ ๓๓๔.๒๗ เปอร์เซ็นต์ และขนาดเนื้อที่เพาะปลูก ๐ - ๒ ไร่ มีกำไรสุทธิไร่ละ ๒,๐๕๓.๗๓ บาท หรือกำไรสุทธิเทียบกับต้นทุนรวมเฉลี่ยเท่ากับ ๒๐๕.๘๗ เปอร์เซ็นต์

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์ทำให้ทราบว่า การผลิตยาสูบพันธุ์เตอร์กิชที่เป็นอยู่ในปัจจุบันยังมีการใช้ปัจจัยการผลิตไม่ถูกสัดส่วนที่จะทำให้ได้รับกำไรสูงสุด จึงควรที่จะต้องมีการปรับปรุงการใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่ถูกสัดส่วนนี้เสียใหม่ เพราะเหตุว่า ผู้เพาะปลูกยังมีการใช้แรงงานปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ เป็นไปอย่างไม่เหมาะสมและขาดประสิทธิภาพ กล่าวคือ มูลค่าผลิตเพิ่มที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ ดังกล่าวแต่ละหน่วยเมื่อคิดเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายแต่ละอย่างแล้วยังมีค่าน้อยกว่า แต่ในทางตรงกันข้ามได้มีการใช้ที่ดินต่ำกว่าขนาดที่เหมาะสม เพราะมูลค่าผลิตเพิ่มที่ได้จากการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้น ๑ หน่วย ยังสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ดิน ดังนั้นเพื่อที่จะให้การผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงอาจทำได้ดังนี้ คือ

- ๑. ถ้าผู้ส่งเสริมการเพาะปลูกซึ่งตามปกติมักจะเป็นพ่อค้าส่งใบยาสูบออกจำหน่ายต่างประเทศควย สามารถจัดหาคใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชไทยในต่างประเทศได้กว้างขวางขึ้น ก็ควรทำการส่งเสริมให้ผู้เพาะปลูกเพิ่มขนาดเนื้อที่เพาะปลูกให้ใหญ่ขึ้นเพื่อให้ได้สัดส่วนกับการใช้แรงงาน ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ดินในภูมิภาค

นี้มีลักษณะเป็นดินปนทราย ไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ได้ดี ไม่สามารถทำการเพาะปลูกพืชชนิดใดในฤดูแล้ง แต่เหมาะแก่การปลูกยาสูบพันธุ์เตอร์กิชอย่างมากและผูเพาะปลูกส่วนใหญ่มีที่ดินเป็นของตนเอง ดังนั้นการเพิ่มขนาดเนื้อที่เพาะปลูกให้ใหญ่ขึ้นจะเป็นการช่วยให้ผูเพาะปลูกได้รับผลกำไรสูงขึ้น เป็นการช่วยเพิ่มพูนรายได้แก่ประชากรในท้องถิ่นนี้ให้สูงขึ้น ไร่ที่กินอย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น แทนที่จะปล่อยให้ว่างเปล่าในช่วงฤดูแล้งซึ่งไม่เหมาะสำหรับการปลูกพืชชนิดอื่น

๒. ควรปรับปรุงการใช้จ่ายแรงงานเสียใหม่ โดยการลดขนาดการใช้จ่ายแรงงานลงเสียบ้าง เพื่อให้ใกล้ชิดส่วนกับการใช้ที่ดิน ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ จากการสำรวจพบว่าชาวไร่ส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครอบครัวมาช่วยในการเพาะปลูกและมีการใช้จ่ายแรงงานมากเป็นบางระยะ เช่น ในระยะการเตรียมดินแปลงเพาะและไถปลูก การใส่ปุ๋ยแปลงเพาะและไถปลูก การดูแลรักษาแปลงเพาะและไถปลูก และช่วงการเก็บเกี่ยว เป็นต้น ผูเพาะปลูกจึงควรปรับปรุงการใช้จ่ายแรงงานในครอบครัวเสียใหม่ โดยหาทางเคลื่อนย้ายแรงงานส่วนเกินในบางระยะไปใช้กับการผลิตพืชนานาไปใช้กับการเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ หมู เป็นต้น สำหรับชนิดของกิจกรรมที่จะเพิ่มขึ้นมาควรพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ ตลาดและความรู้ของผูเพาะปลูกเป็นสำคัญ

๓. ผลจากการศึกษาพบว่าผูเพาะปลูกได้ลงทุนในคานปุ๋ย และยาปราบศัตรูพืชมามากเกินไปจนเกินขนาดที่เหมาะสม ซึ่งมิก่อให้เกิดประโยชน์คานการเพาะปลูก จึงควรหาทางลดค่าใช้จ่ายปัจจัยเหล่านี้ลงบ้าง ในขณะที่เดียวกันการใช้จ่ายมากเกินไปจะทำให้ใบยาที่มีขนาดโตเกินไปจนมีคุณภาพต่ำ การใช้จ่ายปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชมากเกินขนาดนอกจากจะไม่เกิดประโยชน์คานการเพาะปลูกแล้วยังเป็นการเพิ่มภาระคานค่าใช้จ่ายแก่ผูเพาะปลูก และผู้ส่งเสริมการเพาะปลูกก็ยังคงรับภาระความเสียหายอันเนื่องจากการเพาะปลูกไม่โดยดลตามคาดหมาย เนื่องจากดินฟ้าอากาศไม่อำนวยหรือมีปัญหาคานการลักลอบซื้อใบยาจากผู้ไม่มีสิทธิเกิดขึ้น

๔. ควรปรับปรุงการลงทุนในเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆเสียใหม่ โดยการหาทางลดการลงทุนในเครื่องมือที่ไม่จำเป็นลงบ้าง หรือนำไปใช้กับการผลิตพืชนานาอื่นๆ ซึ่งจะเป็นการช่วยให้การลงทุนในเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆของผูเพาะปลูกยาสูบพันธุ์เตอร์กิชดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมกับการใช้จ่ายชนิดอื่น